Puolustuspoliittinen osasto

Eduskunnan puolustusvaliokunnalle

Puolustusvoimien osallistuminen nopean toiminnan joukkoihin ja kansainväliseen koulutus- ja harjoitustoimintaan

Osallistuminen kansainväliseen koulutus- ja harjoitustoimintaan sekä nopean toiminnan joukkoihin on tärkeä osa Suomen puolustuksen ja sen valmiuden kehittämistä.

Suomen suunniteltu osallistuminen kansainväliseen harjoitustoimintaan vuonna 2016 on jatkumoa edellisten vuosien osallistumiselle. Harjoitustoiminnan päämääränä on joukkojen valmiuden ja suorituskyvyn kehittäminen. Osallistumisharkinnassa arvioidaan, mitä lisäarvoa kukin harjoitus kansallisen puolustuksen näkökulmasta tuottaa. Harjoitustoiminnassa korostuu koulutus- ja harjoitusyhteistyö Yhdysvaltojen, Ruotsin ja Naton kanssa. Harjoitustoiminnassa pyritään edelleen kehittämään ja laajentamaan jo vakiintunutta Nordefco-kehyksessä tehtävää ilmavoimien rajat ylittävää koulutus- ja harjoitusyhteistyötä kaikkien puolustushaarojen koulutusta tukevaksi.

Puolustusvoimien vuoden 2016 kansainvälisen harjoitustoiminnan suunnitelma sisältää 87 kansainvälistä koulutustapahtumaa (training events) ja harjoitusta (exercises) Suomessa ja ulkomailla. Koulutustapahtumien ja harjoitusten lukumäärä tulee olemaan edellisiä vuosia suurempi, johtuen pääasiassa kehittyneestä Nato-kumppanuudesta (EOP) sekä Ruotsin ja Yhdysvaltojen kanssa tehtävän puolustusyhteistyön syvenemisestä. Koulutustapahtumat ja harjoitukset jakaantuvat esikuntahenkilöstön ja joukkojen koulutukseen ja harjoituksiin. Osaan osallistutaan yksittäisillä henkilöillä. Myös kansallisia harjoituksia avataan kumppaneille, jolloin ne liitetään Naton koulutus- ja harjoitusohjelmaan (NATO Military Training and Exercise Program, NATO MTEP).

Koulutus- ja harjoitustoiminnan kustannukset vuonna 2016 ovat noin 5,8 milj. euroa (vuonna 2015 noin 5 milj. euroa). Kustannukset katetaan puolustusvoimien toimintamenoista pois lukien EU:n taisteluosasto-osallistumiseen liittyvä harjoitustoiminta ja RSM-tykistökoulutustuki, jotka katetaan sotilaallisen kriisinhallinnan määrärahoista.

Puolustusministeriö tekee puolustusvoimien kansainvälisen harjoitustoiminnan suunnitelman hyväksymistä koskevat hallinnolliset päätökset. Suunnitelman ulkopuolisiin harjoituksiin osallistuminen harkitaan ja päätetään aina tapauskohtaisesti. Kaikista kansainvälisistä harjoituksista, joihin puolustusvoimat osallistuu, tiedotetaan ennakkoon puolustusvoimien www-sivuilla.

Naton nopean toiminnan joukot

Suomi on osallistunut Naton nopean toiminnan joukkojen (NATO Response Force, NRF) täydentävään joukkopooliin (Response Forces Pool, RPF) vuodesta 2012 alkaen. Suomi on ilmoittanut NRF:n täydentävään joukkopooliin vuodeksi vuodeksi 2016 maavoimien helikopteriosastoyksikön ja maavoimien jääkärikomppanian sekä vuodeksi 2017 meri-

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

voimien aluksen ja maavoimien suojelun erikoisosaston. Vuodeksi 2018 Suomi on ilmoittanut joukkopooliin ilmavoimien valmiusyksikön. Suomen NRF osallistumista vuodelle 2018 täydennetään suunnittelun edetessä.

Naton Walesin huippukokouksessa hyväksymässä valmiusohjelmassa (Readiness Action Plan, RAP) on uudistettu Naton nopean toiminnan joukkojen konseptia. Suomi seuraa Naton nopean toiminnan joukkojen kehittämistä sekä kumppanimaiden osallistumismahdollisuuksia ja valmistautuu jatkamaan osallistumista myös uudistetussa NRF:ssä.

Uudistettu NRF muodostuu valmiusvaatimusten mukaisesti kolmesta eri kokonaisuudesta: Very High Readiness Joint Task Force (VJTF), Initial Follow-on Forces Group (IFFG) ja Follow on Forces Group (FFG). NRF:n harjoitustoiminta tulee jatkossa keskittymään IFFG- ja VJTF-joukkojen koulutus- ja harjoitustoimintaan. Uudistetun NRF:n mukainen toiminta käynnistyy vaiheittain. Kumppanimaiden osallistuminen on aina luonteeltaan täydentävää.

Vuodesta 2016 alkaen Suomen osallistuminen noudattaa uudistetun NRF:n mukaista osallistumista, mikä tarkoittaa sitä, että joukot ovat osa FFG-joukkokokonaisuutta. Suunnittelun edetessä kyseeseen tulevat myös muut kumppanimaille avoimet joukkokokonaisuudet sekä näiden joukkojen koulutus- ja harjoitusyhteistyöhön osallistuminen. Suomen kannalta on tärkeää säilyttää suorituskyvyn kehittämisedellytykset myös jatkossa.

Euroopan unionin taisteluosastot

Suomi osallistuu vuoden 2016 jälkimmäisellä puoliskolla Ison-Britannian johtaman taisteluosaston valmiusvuoroon asettamalla siihen tiedustelujoukkueen, ilmatulenjohtoryhmän, esikuntaupseereita ja tarvittavat tukielementit (kokonaisvahvuus noin 50 sotilasta). Valmiusvuoroon osallistuvat myös Irlanti, Latvia, Liettua ja Ruotsi.

Suomen osallistuminen toteutetaan kevennetyllä toimintamallilla, eikä henkilöstö ole valmiusvuoron aikana kriisinhallinnan palvelussuhteessa. Pääosa taisteluosaston harjoituksista toteutetaan vuoden 2016 ensimmäisellä puoliskolla, jolloin henkilöstö on enintään 4 kuukauden ajan kriisinhallinnan palvelussuhteessa. Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle sotilasosaston asettamisesta korkeaan valmiuteen annetaan keväällä 2016. Taisteluosaston valmiusvuoro alkaa 1.7. ja se kestää 31.12.2016 saakka.

Suomella ei ole jatkosuunnitelmia osallistumisesta EU:n taisteluosastojen valmiusvuoroihin.

Kansainvälinen koulutus- ja harjoitustoiminta

Kansainvälisen koulutus- ja harjoitustoiminnan päämääränä on joukkojen kansallisen valmiuden, suorituskyvyn sekä henkilöstön ja joukkojen osaamisen ja toimintakyvyn kehittäminen. Osallistumisen painopiste on vaativissa kansainvälisissä harjoituksissa.

Suomi on syventänyt puolustusyhteistyötä erityisesti Yhdysvaltojen, Ruotsin ja Naton kanssa. Kansainvälisen koulutus- ja harjoitustoiminnan painopiste tulevina vuosina on näiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen yhteistoiminta kehittää puolustuskykyä ja lujittaa luotuja kumppanuussuhteita.

Harjoittelu Pohjoismaiden kesken kahden- ja monenvälisesti sekä muiden lähialueen maiden ja lähialueella toimivien joukkojen kanssa mahdollistaa koulutus- ja harjoitus-

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

toiminnan, joka ei muutoin olisi tarkoituksenmukaista tai taloudellisesti mahdollista. Rajat ylittävää koulutus- ja harjoitusyhteistyötä (Cross Border Training, CBT) Pohjoismaiden ja lähialueella toimivien joukkojen kanssa kehitetään ja jatkossa sitä toteutetaan ilmavoimien lisäksi myös maa- ja merivoimien sekä erikoisjoukkojen osalta.

Harjoittelu Naton ja Naton jäsenmaiden kanssa mahdollistaa myös sellaiset harjoitukset, joihin Suomella ei muutoin ole mahdollisuutta puuttuvien suorituskykyjen tai harjoitusten laajuuden takia. Osa Naton harjoituksista sisältää artikla 5 -elementin ja on todennäköistä, että yhteisen puolustuksen ulottuvuus Naton harjoituksissa korostuu jatkossakin. Vaikka artikla 5 -puolustusvelvoite koskee ainoastaan Naton jäsenmaita, Nato voi kutsua harjoituksiinsa myös Naton ulkopuolisia maita. Suomi osallistuu Naton harjoituksiin aina kumppanimaana ja omista lähtökohdistaan.

Walesin huippukokouksessa hyväksytyn Naton EOP-kumppanuuden myötä Suomella ja Ruotsilla on nyt ensimmäistä kertaa mahdollisuus osallistua Naton harjoitusten suunnitteluun. Näin voimme osaltamme myös vaikuttaa siihen, että harjoitukset palvelisivat parhaalla mahdollisella tavalla Suomen puolustuskyvyn kehittämistä. Tyypillisesti laajojen harjoitusten suunnittelu kestää noin kaksi vuotta.

Suomen tärkein lähivuosien kansainvälinen harjoitus on Naton Trident Juncture 2018 (TRJE18) -harjoitus, joka toteutetaan pääosin Norjan alueella vuonna 2018. Harjoitus on Naton ns. korkean näkyvyyden harjoitus (High Visibility Exercise, HVE). Harjoitus tulee sisältämään artikla 5 -elementin. Osia harjoituksesta tullaan todennäköisesti järjestämään myös muualla Pohjoismaissa sekä Itämeren ja Baltian maiden alueilla. Suomi on ensimmäistä kertaa mukana jo harjoituksen suunnitteluvaiheessa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi